



AUTOIMUNITNÍ HYPERTYREÓZA A ENDOKRINNÍ ORBITOPATIE U DĚTÍ A ADOLESCENTŮ

Školitel: MUDr. Darina Aleksijević, Ph.D.

Autor: Tereza Barnová, Kristýna Hejdrová

Dětská klinika LF UP v Olomouci a FNOL

Úvod

Častou příčinou hypertyreózy dětského věku je Graves-Basedowova choroba, při níž dochází ke zvýšené produkci tyroidních hormonů důsledkem vzniku aktivačních autoprotilátek proti TSH receptoru. Endokrinní orbitopatie je důsledkem zkřížené reaktivity mezi protilátkami proti TSH receptoru a měkkými tkáněmi orbity. Mezi nejvýznamnější příznaky endokrinní orbitopatie patří exoftalmus, lagoftalmus a Graefeho příznak. Léčba orbitopatie závisí na tíži postižení pacienta od režimových opatření a aplikace očních farmak, až po podávání intravenózních pulsů glukokortikoidů. V případě selhání terapie je druhou volbou použití biologické léčby - např. anti-CD20 protilátky rituximabu. V posledních letech je monitorován zvýšený nárůst počtu pacientů s Graves-Basedowovou chorobou. Z výsledků některých studií je patrný vzestup incidence v souvislosti s pandemií Covid-19.¹

Cíle

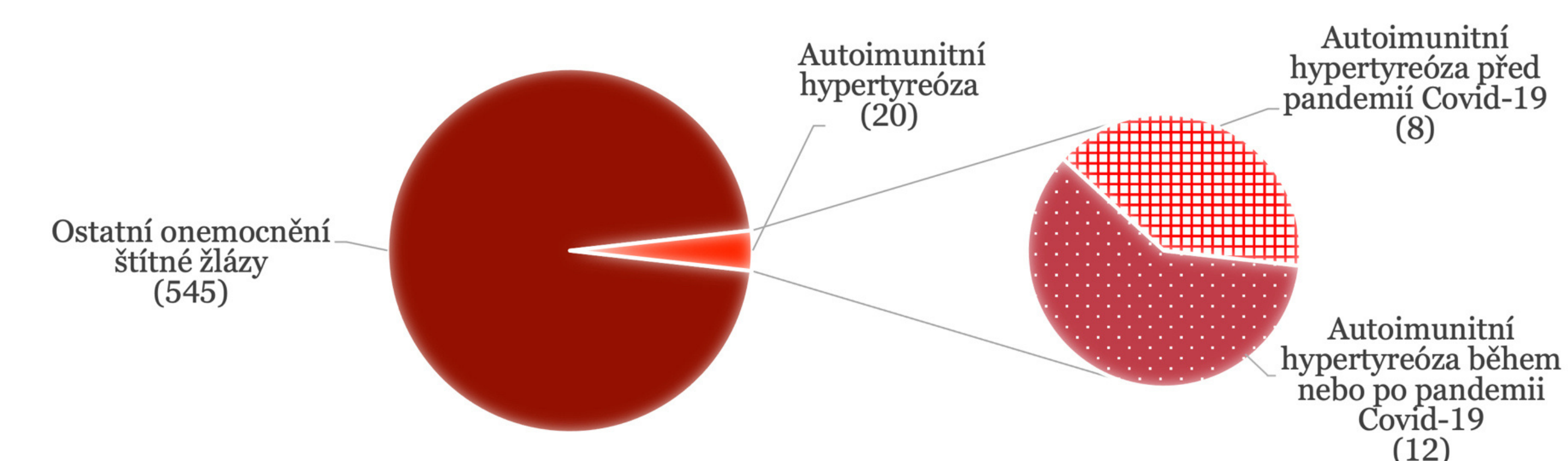
Ověřit kauzalitu mezi pandemií Covid-19 a nově diagnostikovanými případy autoimunitní hypertyreózy (s endokrinní orbitopatií i bez ní) u dětí a adolescentů na daném pracovišti.

Metodika

Jedná se o retrospektivní studii pacientů s diagnózou autoimunitní hypertyreózy, kteří byli vyšetřeni na Dětské klinice FNOL v letech 2014 – 2024. Soubor obsahoval 20 pacientů, z nichž 8 bylo z doby před pandemií Covid-19 a 12 po pandemii.

Výsledky

Soubor pacientů s onemocněním štítné žlázy obsahoval 565 dětí a adolescentů. 20 pacientů mělo autoimunitní hypertyreózou, z nichž 8 bylo diagnostikováno před pandemií Covid-19 a 12 pacientů během pandemie a po ní. 5 pacientů s hypertyreózou zároveň trpělo endokrinní orbitopatií. 4 z nich byli diagnostikováni během pandemie a po ní.



Graf 1.: Porovnání počtu pacientů s autoimunitní hypertyreózou z celkového počtu pacientů s onemocněním štítné žlázy, porovnání incidence autoimunitní hypertyreózy před pandemií COVID-19 a po ní

Závěr

Při pandemii Covid-19 došlo k signifikantnímu nárůstu autoimunitní hypertyreózy dětského věku. Virus SARS-COV2 ke své replikaci využívá ACE2 receptory a transmembránovou serinovou proteázu 2 (TMPRSS2), které jsou hojně exprimovány ve štítné žláze. Výsledky z Dětské kliniky korespondují s výsledky jiných studií¹, které prokázaly zvýšení nárůstu počtu pacientů v souvislosti s pandemií Covid-19. Náš soubor pacientů budeme nadále sledovat a porovnávat s mezinárodními daty.

Zdroje

- DONNER, Julia R.; HAS, Phinnara a SWARTZ TOPOR, Lisa (2023). Increased Incidence and Severity of New Graves Disease Diagnoses in Youth During the COVID-19 Pandemic. Online. Endocrine Practice, vol. 29, no. 5, s. 349–352. ISSN 1530-891X. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.eprac.2023.01.011>. [citováno 2024-03-03].
- MOLEIRO, Ana Filipa; VILARES-MORGADO, Rodrigo; ALVES, Gonçalo Coutinho; RODRIGUES, Mariana; FALCÃO-REIS, Fernando et al. (2022). Tocilizumab as a Useful Tool for Thyroid Eye Disease in Pediatric Population: A Case Report. Online. Case Reports in Ophthalmology, vol. 13, no. 3, s. 868–875. ISSN 1663-2699. Dostupné z: <https://doi.org/10.1159/000526546>. [citováno 2024-02-19].
- JISKRA, Jan; Filip GABALEC; Pavel DIBLÍK; SCHOVÁNEK, Jan; KARHANOVÁ, Marta et al. Doporučený postup pro diagnostiku a léčbu endokrinní orbitopatie. Online. In: Česká endokrinologická společnost. 2022. Dostupné z: <https://www.endokrinologie.cz/cs/doporučený-postup-pro-diagnostiku-a-lecbu-endokrinni-orbitopatie>. [citováno 2024-03-04].
- NAGUIB, Rania (2022). Potential relationships between COVID-19 and the thyroid gland: an update. Online. Journal of International Medical Research, vol. 50, no. 2, s. 1-16. ISSN 0300-0605. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/03000605221082898>. [citováno 2024-03-05].